

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/8/2022
Identifikačné číslo spisu:	1516206612
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1516206612.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu: Needham s. r. o., so sídlom Moldavská cesta 8/A, 040 11 Košice, IČO: 45 299 897, proti žalovanému: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava, IČO: 35 937 874, zastúpený Mgr. Renátou Selnekovičovou, poverenou zamestnankyňou, o zaplatenie 13.051,05 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V, pod sp. zn. 23Cb/120/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. mája 2021, č. k. 3Cob/75/2020-301, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 8. októbra 2019, č. k. 23Cb/120/2016-260, výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 13.051,05 Eur, úrok z omeškania vo výške 9,05 % ročne z dlžnej sumy 13.051,05 Eur odo dňa 03.11.2015 do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Žalobca sa žalobou zo dňa 12.05.2016 v znení zmeny žaloby domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu vo výške 13.051,05 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne odo dňa 03.11.2015 do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- Eur a nahradiť trovy konania. Žalobou uplatnený nárok predstavoval odplatu za zdravotnú (lekárenskú) starostlivosť poskytnutú pacientom žalovaného, a to na základe Zmluvy č. 43FLEK027412 o poskytovaní a úhrade lekárskej starostlivosti v zmysle § 7 zák. č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 581/2004 Z. z.) uzavretej dňa 28.05.2012 (ďalej aj ako „zmluva“).

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie v prvom rade skonštatoval, ktoré skutočnosti v konaní neboli sporné. Za nesporné považoval súd prvej inštancie otázky dátumového nesúladiu v dokladoch, predloženie dokladov poskytovateľom o nadobudnutí liekov a vydanie liekov poisťcom žalovaného. V zmluve v znení jej dodatku zo dňa 16.05.2013 (č. l. 58 - 65 súdneho spisu) sa strany sporu, ako zmluvné strany v čl. 3 bod 3 písm. g) dohodli, že poskytovateľ vydá liek, dietetickú potravinu a zdravotnícku pomôcku len na lekárske predpisy, výpisy z lekárskeho predpisu a lekárske poukazy, ktoré spĺňajú náležitosti podľa zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon č. 362/2011 Z. z.“) s výnimkou dôležitých liekov, o ktorých vydaní rozhodne osoba oprávnená vydať liek.

4. Vychádzajúc z definície pojmu liek zakotvenej v zákone č. 362/2011 Z. z. a listinných dôkazov predložených stranami sporu (č. l. 152 -164 a 180 súdneho spisu) podľa súdu prvej inštancie vyplývalo, že liek Humira s účinnou látkou Adalimumab je indikovaný na liečbu ťažkej, aktívnej a progresívnej formy reumatoidnej artritídy, aktívnej polyartikulárnej juvenilnej idiopatickej artritídy, aktívnej artritídy spojenej s entezitídou, ťažkej aktívnej ankylozujúcej spondylitídy, ťažkej axiálnej spondylartritídy, aktívnej a progresívnej formy psoriatickej artritídy, stredne ťažkej až ťažkej chronickej ložiskovej psoriázy, aktívnej, stredne závažnej až závažnej hidradenitis suppurativa (acne), stredne ťažkej až ťažkej Crohnovej choroby, a stredne ťažkej až ťažkej aktívnej ulceróznej kolitídy.

5. Za potrebné považoval súd prvej inštancie poukázať na úlohu liekovej politiky, ktorou je zabezpečiť dostupnosť účinných, bezpečných a kvalitných liekov a nájsť rovnováhu medzi protichodnými záujmami a cieľmi jednotlivých zúčastnených strán. Dôraz okresný súd kladol na skutočnosť, že prioritnou úlohou každej zúčastnenej strany by malo byť zabezpečenie ochrany verejného zdravia, prístupu pacientov k bezpečným a účinným liekom, zlepšenie kvality starostlivosti, a zároveň zabezpečenie, aby farmaceutické výdavky nerástli natoľko, aby to narušilo tieto a ďalšie ciele. Pozornosť súd prvej inštancie upriamil aj na hlavné princípy, medzi ktoré patrí aj solidarita a efektívnosť (t. j. čo najlepšie využitie obmedzených zdrojov na zvýšenie zdravotného stavu obyvateľstva) a plnenie zdravotných potrieb pacientov. Liek je nástrojom na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a prinavrátenie zdravia a vzhľadom na etický rozmer nemožno chápať liek ako bežný tovar.

6. S poukazom na znenie ustanovenia § 265 Obchodného zákonníka súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaný postupoval pri realizácii kontroly a následnom odmietnutí úhrady poskytovania lekárenskej starostlivosti prísne formalistickým spôsobom. K uvedenému súd prvej inštancie dospel s prihliadnutím ku skutočnosti, že osoba oprávnená vydať liek Humira (žalobca) sledovala v prvom rade záujem prinavrátenia zdravia pacientovi, netrvala na šikanóznom výkone právnej normy a reálne liek pacientom žalovaného vydala. Zároveň okresný súd upriamil pozornosť na čl. 3 bod 3 písm. g) zmluvy s použitím zákona č. 362/2011 Z. z., v zmysle ktorých tak žalobca mohol učiniť.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené okresný súd žalobcovi vyhovel a žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť za poskytnutú lekárenskú starostlivosť v žalovanej výške 13.051,05 Eur s príslušenstvom, a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Úrok z omeškania súd prvej inštancie priznal podľa ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka s použitím nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z. a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky priznal podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka s použitím § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z. (pravdepodobne mal okresný súd na mysli § 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z.).

8. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 19. mája 2021, č. k. 3Cob/75/2020-301, výrokom I. rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 8. októbra 2016, č. k. 23Cb/120/2016-684, potvrdil s tým, že žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

9. Po oboznámení sa so súdnym spisom a s dôvodmi odvolania žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu proti rozsudku nebolo možné vyhovieť. Odvolací súd bol toho názoru, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav na základe vykonaných dôkazov a dospel k správnym skutkovým zisteniam. Právne posúdenie uskutočnené súdom prvej inštancie posúdil odvolací

súd ako správne s tým, že rozhodnutie bolo náležité, podrobne a logicky odôvodnené. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd skonštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku okresného súdu, z ktorého dôvodu sa odvolací súd stotožnil aj s dôvodmi v ňom uvedenými a v celom rozsahu na ne poukázal.

10. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu zistil, že žalobca vydal správne lieky tým pacientom, ktorí predložili platný lekársky predpis a boli držiteľmi platného zdravotného preukazu žalovaného. Námietky žalovaného podľa odvolacieho súdu sa netýkali poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ale smerovali len k formálnym aspektom súvisiacich s evidenciou dokladov. Žalovaný v konaní nepoprel, že žalobca sa snaží dosiahnuť úhradu liekov, ktoré skutočne vydal, v sumách určených príslušnými právnymi predpismi. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tom, že žalovaný postupoval pri realizácii kontroly a následnom odmietnutí úhrady poskytovania lekárenskej starostlivosti prísne formalistickým spôsobom, pričom osoba oprávnená vydať liek Humira, sledovala záujem prinavrátenia zdravia pacientovi, netrvala na šikanóznom výkone právnej normy a reálne liek pacientom žalovaného vydala a konštatoval, že tak mohla urobiť.

11. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd na doplnenie uviedol, že v procese poskytovania zdravotnej starostlivosti (v tomto prípade výdaj lieku na lekársky predpis) môžu nastať situácie, že liek nie je momentálne v dispozícii lekárne alebo v distribúcii alebo nastane výpadok vo výrobe. Odvolací súd apeloval predovšetkým na zdravie pacientov ako najvyššej ľudskej hodnoty a správanie sa tak, aby ochrana tejto hodnoty bola zabezpečená v čo najväčšom rozsahu. Inými slovami, aby pacient bol na prvom mieste. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd považoval za nesporné, že predmetné lieky boli pacientom vydané a žalobcovi preto patrí odplata za zdravotnú (lekárenskú) starostlivosť poskytnutú pacientom žalovaného na základe zmluvy. Formalistický prístup žalovaného by mal za následok oddialenie výdaja lieku pacientom, čím by mohlo dôjsť k možnému ohrozeniu alebo zhoršeniu ich zdravotného stavu.

12. Nakoľko žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa dostatočným spôsobom nevysporiadal súd prvej inštancie a odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne, obmedzil sa v ďalšom už len na skonštatovanie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. Napriek úspechu žalobcu v odvolacom konaní mu odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.), a to z dôvodu, že mu žiadne nevznikli.

13. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.).

14. V rámci dovolania žalovaný použil rovnakú argumentáciu ako v priebehu konania pred všeobecnými súdmi. Dovolateľ bol toho názoru, že zo strany konajúcich súdov boli aplikované síce správne právne predpisy, ale s nesprávnou interpretáciou, ktorá sa prejavila v nesprávnom právnom závere odvolacieho súdu, ktorý sa stotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie (pozn. dovolacieho súdu bod 10 tohto uznesenia). Dovolateľ zotrval na tom, že v priebehu kontroly uskutočnenej žalovaným u žalobcu boli zistené viaceré porušenia príslušnej legislatívy a aj zmluvy, avšak v súdnom konaní (pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom) sa akoby „dávala do úzadia“ povinnosť žalobcu dodržiavať zákon a jeho zjavné pochybenia sa zovšeobecnil na „drobné administratívne nedostatky“ v dátumoch. Práve „tie nedostatky zistené v dátumoch“ spôsobili, že poskytnutá lekárenská starostlivosť bola vykázaná na úhradu žalovanému neoprávnene. Rozpor videl dovolateľ s čl. 3 bod 3 písm. b), da), db) a písm. j) zmluvy a s ust. § 2 ods. 3, § 23 ods. 1 písm. f/, g/, z/, § 120 ods. 4 písm. a/ zákona č. 362/2011 Z. z., ust. § 25 ods. 5 písm. e/ vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 129/2012 Z. z. o požiadavkách na správnu lekárenskú prax k ust. § 141 zákona č. 362/2011 Z. z. a ust. § 1 písm. a/, § 2 písm. a/ a § 4 písm. a/ vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 515/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o

kusovej evidencii liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín k ust. § 141 zákona č. 362/2011 Z. z.

15. Opätovne žalovaný argumentoval tým, že mu žalobca v priebehu kontroly nepredložil nadobúdacie doklady k jednotlivým liekom, čím podľa žalovaného došlo zo strany žalobcu k závažnému porušeniu zmluvných podmienok. Ďalšie námietky dovolateľa sa týkali porušenia povinnosti žalobcu zabezpečiť výdaj základného sortimentu liekov do 24 hodín a vydávania lieku Humira po uplynutí platnosti lekárskeho predpisu (receptu), ktorý je platný 7 dní na hromadne vyrábaný humánny liek a individuálne pripravovaný humánny liek, ak neobsahuje protimikrobiálne antibiotikum, chemoterapeutikum, omamnú látku II. skupiny a psychotropnú látku II. skupiny.

16. V súvislosti s ust. § 120 ods. 3 písm. a/ zákona č. 362/2011 Z. z. dovolateľ upozornil, že toto bolo účelovo premietnuté do Čl. 3 bod 3 písm. g) zmluvy, pričom aj keď pojem „dôležitý liek” zákon č. 362/2011 Z. z. výslovne nezadefinoval, dovolateľ ako dôležitý liek považuje každý liek, ktorého nepodanie (nevydanie v lekárni) by spôsobilo bezprostredné ohrozenie života pacienta, alebo by hrozilo závažné zhoršenie jeho zdravotného stavu. Dovolať trvá na tom, že v zmysle právnej úpravy platí, že platnosť lekárskeho predpisu na liek Humira je 7 dní a súčasne taxatívne zakazuje vydať liek, po uplynutí platnosti lekárskeho predpisu. Vychádzajúc zo záverov žalovaným uskutočnenej kontroly u žalobcu, dovolateľ má za to, že pri vydávaní lieku Humira nešlo o bezprostredné ohrozenie života pacienta, alebo závažné zhoršenie zdravotného stavu v prípade nepodania lieku, pretože pacienti si vyzdvihli liek u žalobcu až niekoľko dní po tom, ako žalobca liek prijal od dodávateľa.

17. Záverom dovolateľ uviedol, že všetky dôkazy, ktoré v konaní predložil a výsledky kontroly, ktorú žalovaný u žalobcu vykonal, svedčia o tom, že žalobca pri svojej činnosti porušoval ustanovenia zákona č. 362/2011 Z. z., a tým nedovoľene nakladal s liekmi. S konštatovaním všeobecných súdov o formalistickom a šikanóznom postupe žalovaného pri výkone kontroly, dovolateľ vyjadril nesúhlas a zdôraznil, že nemôže ísť o šikanózne konanie alebo porušenie zásad poctivého obchodného styku, ak si žalovaný vykonáva svoje práva (právo na kontrolu) v súlade so zákonom a uzatvorenou zmluvou. Dovolať navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil.

18. K dovolaniu žalovaného sa žalobca nevyjadril.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný v súlade s ust. § 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť (ust. § 447 písm. c/, f/ C.s.p.).

20. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

21. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

22. Podľa ust. § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ust. § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu

(napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

23. Podľa žalovaného napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

24. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

25. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. júna 2020, č. k. I. ÚS 51/2020).

26. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

27. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

28. Podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

29. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 421 C. s. p. v spojení s ust. § 432 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

30. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu viď aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej

„zovšeobecnenia“.

31. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

32. Dovolací súd z dovolania zistil, že dovolateľ v rámci dovolania výslovne neformuloval žiadne právne otázky, naopak obsahom dovolania bola len argumentácia, ktorú žalovaný použil už v priebehu konania pred všeobecnými súdmi. Dovolateľ len uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by dovolací súd vo svojej praxi riešil právnu otázku spojenú s nedovoleným zaobchádzaním s liekmi a so zdravotníckymi pomôckami, kde takéto nedovolené zaobchádzanie bolo zistené v súvislosti s kontrolnou činnosťou zdravotnej poisťovne (bod 5 dovolania - pozn. dovolacieho súdu). Inými slovami, dovolateľ vyjadril svoj nesúhlas so záverom, že by postupoval pri kontrole formalisticky a šikanózne, nakoľko všetky dôkazy, ktoré v konaní predložil a výsledky kontroly svedčia o tom, že žalobca pri svojej činnosti porušoval ustanovenia zákona č. 362/2011 Z. z., a tým nedovolene nakladal s liekmi.

33. Za potrebné považuje dovolací súd zhrnúť, ako rozhodol súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie považoval za nesporné dátumové nesúlady v dokladoch ako aj predloženie dokladov poskytovateľom o nadobudnutí liekov a vydanie liekov poisťovňou žalovaného. S poukazom na znenie zmluvy, konkrétne čl. 3 bod 3 písm. g), v zmysle ktorého poskytovateľ vydá liek, dietetickú potravinu a zdravotnícku pomôcku len na lekárske predpisy, výpisy z lekárskeho predpisu a lekárske poukazy, ktoré spĺňajú náležitosti podľa zákona č. 362/2011 Z. z. s výnimkou dôležitých liekov, o ktorých vydaní rozhodne osoba oprávnená vydať liek. Vzhľadom na to, že zákon č. 362/2011 Z. z. nedefinuje, čo sa považuje za „dôležitý liek“, súd prvej inštancie aj s odkazom na čl. 3 bod 3 písm. g) zmluvy skonštatoval, že žalobca predmetný liek mohol vydať. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný postupoval pri realizácii kontroly a následnom odmietnutí úhrady poskytovania lekárskej starostlivosti prísne formalistickým spôsobom, preto že osoba oprávnená vydať liek Humira sledovala v prvom rade záujem prinávratu zdravia pacientovi, netrvala na šikanóznom výkone právnej normy a reálne liek pacientom žalovaného vydala. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 265 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu.

34. V napadnutom potvrdzujúcom rozhodnutí odvolací súd vyslovil, že žalobca vydal správne lieky tým pacientom, ktorí predložili platný lekársky predpis a boli držiteľmi platného zdravotného preukazu žalovaného. Námietky žalovaného podľa odvolacieho súdu nesmerovali vecne k poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ale len k formálnym aspektom súvisiacich s evidenciou dokladov. Odvolací súd zároveň poukázal na skutočnosť, že žalovaný v konaní nepoprel, že sa žalobca snaží dosiahnuť úhradu liekov, ktoré skutočne vydal, v sumách určených príslušnými právnymi predpismi. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tom, že žalovaný postupoval pri realizácii kontroly a následnom odmietnutí úhrady poskytovania lekárskej starostlivosti prísne formalistickým spôsobom, pričom osoba oprávnená vydať liek Humira sledovala záujem prinávratu zdravia pacientovi, netrvala na šikanóznom výkone právnej normy a reálne liek pacientom žalovaného vydala a konštatoval, že tak mohla urobiť. Na doplnenie odvolací súd upozornil, že v procese poskytovania zdravotnej starostlivosti (v tomto prípade výdaj lieku na lekársky predpis) môžu nastať situácie, že liek nie je momentálne v dispozícii lekárne alebo v distribúcii alebo nastane je výpadok vo výrobe. Je na mieste mať na zreteli v prvom rade zdravie pacientov ako najvyššej ľudskej hodnoty a správať sa tak, aby ochrana tejto hodnoty bola zabezpečená čo v najväčšom rozsahu a teda, aby pacient bol na prvom mieste. Za opodstatnené považoval odvolací súd, že nakoľko predmetné lieky boli pacientom vydané, žalobcovi patrí odplata za zdravotnú (lekársku) starostlivosť poskytnutú pacientom žalovaného na základe zmluvy. Formalistický prístup žalovaného by podľa odvolacieho súdu jednoznačne smeroval k oddialeniu výdaja lieku pacientom, a tým možnému ohrozeniu alebo zhoršeniu ich zdravotného stavu.

35. Zo znenia dovolania dovolací súd vyvodil, že žalovaný sústredí svoju obranu na to, že žalobca v

súvislosti s vydaním predmetných liekov pacientom žalovaného porušil zmluvu a ustanovenia príslušných právnych predpisov. Uvedené porušenie spočívalo v tom, že žalobca:

- nepredložil žalovanému nadobúdacie doklady pri výkone kontroly,
- nezabezpečil výdaj základného sortimentu liekov do 24 hodín,
- vydával lieky Humira po ukončení platnosti lekárskeho predpisu (receptu), ktorý je platný sedem dní na hromadne vyrábaný humánný liek a individuálne pripravovaný humánný liek.

36. Vzhľadom na uvedené porušenia bol dovolateľ toho názoru, že žalobca nedovoľene nakladal s liekmi, a preto konanie žalovaného nemožno považovať za šikanózne alebo ako porušenie zásad poctivého obchodného styku, ak si žalovaný vykonáva svoje práva (právo na kontrolu) v súlade so zákonom a uzatvorenou zmluvou.

37. Predpokladom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a vôbec toho, aby sa dovolací súd mohol zaoberať tým, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, je naformulovanie otázky, ktorú dovolací súd posúdi ako otázku predbežnú a v prípade, že dospeje k záveru o prípustnosti dovolania, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu meritórne preskúma.

38. Dovolací súd dáva do pozornosti, že dovolateľ v podanom dovolaní namieta nespokojnosť s vyodením nesprávnych právnych záverov zo skutkových zistení, avšak právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p., sa pritom rozumie tak otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017).

39. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej, a teda musela byť rozhodujúca aj pre vydanie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom, čiže také, ktoré vôbec neboli predmetom posudzovania zo strany odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. jeho právnymi závermi (k tomu vid' napr. 3Obdo/28/2018 a 3Obdo/64/2018).

40. Uvedenému musí zodpovedať aj argumentácia dovolateľa, pokiaľ ide o vymedzenie prípadnej nesprávnosti právneho posúdenia odvolacím súdom, a pokiaľ ide o uvedenie právnej argumentácie, ako mal podľa jeho názoru odvolací súd vec správne posúdiť. Táto povinnosť sa vzťahuje nielen na samotné vymedzenie právnej otázky - ktorá musí byť pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca - ale aj na to, aby právna otázka (a dovolateľom predložené právne posúdenie vecí) mala oporu v skutkovom stave zistenom súdmi nižšej inštancie, nakoľko - ako už bolo vyššie uvedené - dovolací súd je v zmysle ustanovenia § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd (rovnako aj 3Obdo/1/2019).

41. Naopak prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. nemôže byť daná, ak je zamerané na riešenie skutkových, a nie právnych otázok. Predmetný záver zaujatý dovolacím súdom vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach vid' aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017) je aktuálny v rozhodovanej veci. Vo veci konajúci senát odvolacieho súdu na ňom zotrváva a nevidí rozumný dôvod, aby sa od neho odklonil.

42. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“ v príslušnom gramatickom tvare) z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory

najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

43. Dovolací súd konštatuje, že z obsahu dovolania nie je zrejmá právna otázka (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), ani otázka zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pretože výkon práva žalovaného na uskutočnenie kontroly nebol odvolacím súdom spochybňovaný, ani kvalifikovaný ako šikanózný, resp. v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Za šikanózný a prísne formalistický považovali všeobecné súdy postup žalovaného pri realizácii kontroly s akcentom na vyvodenie následkov spočívajúcich v odmietnutí úhrady za žalobcom reálne poskytnutú lekárenskú starostlivosť pacientom žalovaného. Dovolateľom uvedená argumentácia nepredstavuje právne otázky zamerané na interpretáciu alebo aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia, ktorá je predpokladaná v ust. § 421 ods. 1 C. s. p. spôsobom zadaným judikatúrou najvyššieho súdu (napr. v uznesení sp. zn. 3Cdo/158/2017), ale jedná sa o nespokojnosť dovolateľa s vyvodením právnych záverov zo skutkových zistení, poprípade skutkové otázky, ktoré dovolací súd nie je oprávnený riešiť.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 421 ods. 1 C.s.p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ C.s.p., odmietol.

45. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

46. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.